

Književnost

Božo Vodušek, Odčarani svet. Pesmi. 1939. Založba Modra ptica v Ljubljani.

Današnje pesniške zbirke so na zunaj kar podobne nekdanjim. Če listaš knjižico Voduškovih pesmi, ki jo je lani izdala Modra ptica, se nehote spomniš na kakšno izdajo Ketteja ali Cimpermana ali Prešerna, kjer se ista verzna oblika ponavlja od strani do strani.

Sicer v prvih Voduškovih pesmih besed še ne veže določeno število zlogov ne metrična shema; rime so redke, tako da se njih odmev izgublja. Počasi se uveljavlja silen ritem, ki se ne meni za metrum; zmago slavi v pesmi Pomladni veter. Toda kmalu prevlada metrum, rima najde stalno mesto. Pesnika mika oblika. Tudi prevoda, na zunaj zvesta ruskemu izvirniku, sta zamišljena kot formalni preskušnji. Najtežjo nalogo pa si stavlja Vodušek s sonetom; kar je v ljubezni polnih rokah iznajdljivega rokodelca krhka, dragocena posoda, iz tega brezčuten velepodjetnik napravi tovarniški izdelek, tisoč drugim enak. A naš pesnik pa tej obliki, ki jo tolikrat ponavlja, vselej vdihne novo življenje. Niti en sonet ni narejen po istem vzorcu. Tri do osem rim odmeva na koncu vrstic in vsakokrat v drugačnem soglasju. Toliko raznolikost omogoča menjava moških in ženskih rim. Res je ob takšni potraci precej praznih (iste glagolske in samostalniške oblike!), česar pa ne čutiš preveč, ker te premotijo druge, ki zvane čisto izvirno. Vedno pa so, tudi moške — daktilskih sploh ni — polno naglašene. Ritem se nekaterikrat zelo približa metričnemu načrtu, ki je z malo izjemami peterostopni jamb, na-